

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017, ATODLEN 10. (See end of Document for details)

ATODLEN 10 E+W

(a gyflwynir gan adran 30(1))

RHYDDHADAU CYLLID EIDDO ARALL

RHAN 1 E+W

RHAGARWEINIAD

Trosolwg

- (1) Mae'r Atodlen hon yn gwneud darpariaeth ar gyfer rhyddhad yn achos trafodiadau tir penodol sy'n gysylltiedig â threfniadau cyllid eiddo arall.
- (2) Mae'r Atodlen wedi ei threfnu fel a ganlyn—
  - mae Rhan 2 yn nodi'r amgylchiadau pan fo trafodiadau penodol wedi eu rhyddhau rhag treth;
  - mae Rhan 3 yn nodi'r amgylchiadau pan na fo rhyddhad ar gael;
  - mae Rhan 4 yn gwneud darpariaeth i fuddiant a ddelir gan sefydliad ariannol gael ei drin fel buddiant esemt mewn amgylchiadau penodol;
  - mae Rhan 5 yn diffinio termau penodol at ddibenion yr Atodlen hon.

Gwybodaeth Cychwyn

- 11** Atod. 10 para. 1 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**
12 Atod. 10 para. 1 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/34, **ergl. 3**

RHAN 2 E+W

Y RHYDDHADAU

Tir a werthir i sefydliad ariannol ac a lesir i berson

- (1) Mae'r paragraff hwn yn gymwys pan ymrwymir i drefniadau rhwng person ("P") a sefydliad ariannol pan fo—
  - y sefydliad yn prynu prif fuddiant mewn tir neu gyfran anrhanedig o brif fuddiant mewn tir ("y trafodiad cyntaf"),
  - os yw'r buddiant a brynir yn gyfran anrhanedig, y prif fuddiant yn cael ei ddal ar ymddiriedolaeth ar gyfer y sefydliad a P fel tenantiaid ar y cyd llesiannol,
  - y sefydliad (neu'r person sy'n dal y tir ar ymddiriedolaeth fel y crybwyllir ym mharagraff (b)) yn rhoi les i P allan o'r prif fuddiant (os yw'r prif fuddiant yn rhydd-ddaliad) neu is-les (os yw'r prif fuddiant yn lesddaliad) ("yr ail drafodiad"), a
  - y sefydliad a P yn ymrwymo i gytundeb y mae gan P hawl oddi tano i'w gwneud yn ofynnol i'r sefydliad neu i'w olynydd yn y teitl drosglwyddo i P (mewn un trafodiad neu mewn cyfres o drafodiadau) yr holl fuddiant a brynwyd gan y sefydliad o dan y trafodiad cyntaf.
- (2) Mae'r trafodiad cyntaf wedi ei ryddhau rhag treth—
  - os P yw'r gwerthwr, neu

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017, ATODLEN 10. (See end of Document for details)

- (b) os sefydliad ariannol arall yw'r gwerthwr, a oedd wedi caffael y buddiant o dan drefniadau o'r math a grybwyllir yn is-baragraff (1) yr ymrwymwyd iddynt rhyngddo a P.
- (3) Mae'r ail drafodiad wedi ei ryddhau rhag treth os cydymffurfir â darpariaethau'r Ddeddf hon a DCRhT sy'n ymwneud â'r trafodiad cyntaf (gan gynnwys unrhyw ofyniad i dalu'r dreth sydd i'w chodi ar y trafodiad cyntaf).
- (4) Mae trosglwyddiad i P sy'n deillio o arfer yr hawl a grybwyllir yn is-baragraff (1) (d) ("trafodiad pellach") wedi ei ryddhau rhag treth—
- (a) os cydymffurfir â darpariaethau'r Ddeddf hon a DCRhT sy'n ymwneud â'r trafodiad cyntaf a'r ail drafodiad, a
- (b) os, ar bob adeg rhwng yr ail drafodiad a'r trafodiad pellach—
- (i) delir y buddiant a brynwyd o dan y trafodiad cyntaf gan sefydliad ariannol i'r graddau nad yw wedi ei drosglwyddo drwy drafodiad pellach blaenorol, a
- (ii) delir y les neu'r is-les a roddir o dan yr ail drafodiad gan P.
- (5) Nid yw'r cytundeb a grybwyllir yn is-baragraff (1)(d) i'w drin—
- (a) fel pe bai wedi ei gyflawni'n sylweddol oni bai bod yr holl fuddiant a brynwyd gan y sefydliad o dan y trafodiad cyntaf wedi ei drosglwyddo i P, a hyd hynny (ac felly nid yw adran 14(1) yn gymwys), neu
- (b) fel trafodiad tir ar wahân yn rhinwedd adran 15 (opsiynau a hawliau rhagbrynu).
- (6) Nid yw trafodiad pellach sydd wedi ei ryddhau rhag treth yn rhinwedd is-baragraff (4) yn drafodiad hysbysadwy oni bai ei fod yn ymwneud â throsglwyddo'r holl fuddiant a brynwyd gan y sefydliad o dan y trafodiad cyntaf i P, i'r graddau nad yw wedi ei drosglwyddo drwy drafodiad pellach blaenorol.

Addasiadau (ddim yn newid testun)

C1 Atod. 10 para. 2 restricted (1.4.2018) by Rheoliadau Treth Trafodiadau Tir (Darpariaethau Trosiannol) (Cymru) 2018 (O.S. 2018/126), rhlau. 1(2), 5

Gwybodaeth Cychwyn

I3 Atod. 10 para. 2 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**

I4 Atod. 10 para. 2 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/34, **ergl. 3**

Tir a werthir i sefydliad ariannol ac a ailwerthir i berson

- 3 (1) Mae'r paragraff hwn yn gymwys pan ymrwymir i drefniadau rhwng person ("P") a sefydliad ariannol pan fo—
- (a) y sefydliad—
- (i) yn prynu prif fuddiant mewn tir ("y trafodiad cyntaf"), a
- (ii) yn gwerthu'r buddiant hwnnw i P ("yr ail drafodiad"), a
- (b) P yn rhoi morgais cyfreithiol (fel y diffinnir "legal mortgage" yn adran 205(1)(xvi) o **Ddeddf Cyfraith Eiddo 1925 (p. 20)**) i'r sefydliad dros y buddiant hwnnw.
- (2) Mae'r trafodiad cyntaf wedi ei ryddhau rhag treth os—
- (a) P yw'r gwerthwr, neu

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017, ATODLEN 10. (See end of Document for details)

- (b) sefydliad ariannol arall yw'r gwerthwr, a oedd wedi caffael y buddiant o dan drefniadau eraill o'r math a grybwyllir ym mharagraff 2(1) yr ymrwymwyd iddynt rhyngddo a P.
- (3) Mae'r ail drafodiad wedi ei ryddhau rhag treth os yw'r sefydliad ariannol yn cydymffurfio â darpariaethau'r Ddeddf hon a DCRhT sy'n ymwneud â'r trafodiad cyntaf, a phan fo hynny'n cynnwys gofyniad i dalu'r dreth sydd i'w chodi ar y trafodiad cyntaf, rhaid i'r dreth sydd i'w chodi fod yn seiliedig ar gydnabyddiaeth drethadwy nad yw'n llai na gwerth marchnadol y buddiant, ac yn achos rhoi les ar rent, y rhent marchnadol.
- (4) At ddibenion is-baragraff (3), rhent marchnadol les ar unrhyw adeg yw'r rhent y gellid disgwyl yn rhesymol i'r les fynd amdano ar y farchnad agored ar yr adeg honno.

Gwybodaeth Cychwyn

- I5** Atod. 10 para. 3 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 81\(2\)](#)
I6 Atod. 10 para. 3 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/34, [ergl. 3](#)

Cyfeiriadau at P pan fo P yn unigolyn sydd wedi marw

- 4 Mae'r cyfeiriadau ym mharagraffau 2 a 3 at P i'w darllen, mewn perthynas ag adegau ar ôl marwolaeth P, fel cyfeiriadau at gynrychiolwyr personol P.

Gwybodaeth Cychwyn

- I7** Atod. 10 para. 4 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 81\(2\)](#)
I8 Atod. 10 para. 4 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/34, [ergl. 3](#)

RHAN 3 **E+W**

AMGYLCHIADAU PAN NA FO TREFNIADAU WEDI EU RHYDDHAU

Dim rhyddhad pan fo rhyddhad grŵp, rhyddhad caffael neu ryddhad atgyfansoddi ar gael ar y trafodiad cyntaf

- 5 Nid yw paragraffau 2 na 3 yn gymwys i drefniadau y mae rhyddhad grŵp, rhyddhad caffael neu ryddhad atgyfansoddi ar gael ar eu cyfer ar y trafodiad cyntaf (hyd yn oed os caiff rhyddhad o'r fath ei dynnu'n ôl wedi hynny).

Gwybodaeth Cychwyn

- I9** Atod. 10 para. 5 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 81\(2\)](#)
I10 Atod. 10 para. 5 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/34, [ergl. 3](#)

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017, ATODLEN 10. (See end of Document for details)

Tir a werthir i sefydliad ariannol ac a lesir i berson: trefniadau i drosglwyddo rheolaeth dros sefydliad

- 6 (1) Nid yw paragraff 2 yn gymwys i drefniadau cyllid eraill os yw'r trefniadau hynny, neu unrhyw drefniadau cysylltiedig, yn cynnwys trefniadau i berson gaffael rheolaeth dros y sefydliad ariannol perthnasol.
- (2) Mae hynny'n cynnwys trefniadau i berson gaffael rheolaeth dros y sefydliad ariannol perthnasol dim ond os bodlonir un neu ragor o amodau (megis digwyddiad neu gyflawni gweithred).
- (3) Yn y paragraff hwn—
ystyr “sefydliad ariannol perthnasol” (“*relevant financial institution*”) yw'r sefydliad ariannol sy'n ymrwymo i'r trefniadau cyllid eraill;
ystyr “trefniadau cyllid eraill” (“*alternative finance arrangements*”) yw'r trefniadau y cyfeirir atynt ym mharagraff 2(1);
ystyr “trefniadau cysylltiedig” (“*connected arrangements*”) yw unrhyw drefniadau yr ymrwymir iddynt mewn cysylltiad â gwneud trefniadau cyllid eraill (gan gynnwys trefniadau sy'n ymwneud ag un neu ragor o bersonau nad ydynt yn bartïon i'r trefniadau cyllid eraill).
- (4) Mae adran 1124 o [Ddeddf Treth Gorfforaeth 2010 \(p. 4\)](#) yn gymwys at ddibenion penderfynu pwy sydd â rheolaeth dros y sefydliad ariannol perthnasol.

Gwybodaeth Cychwyn

- I11** Atod. 10 para. 6 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 81\(2\)](#)
I12 Atod. 10 para. 6 mewn grym ar 1.4.2018 gan [O.S. 2018/34](#), [ergl. 3](#)

RHAN 4 **E+W**

BUDDIANT ESEMPT

Buddiant a ddelir gan sefydliad ariannol yn fuddiant esempt

- 7 (1) Mae buddiant a ddelir gan sefydliad ariannol o ganlyniad i'r trafodiad cyntaf o fewn ystyr paragraff 2(1)(a) yn fuddiant esempt (ond gweler yr hyn a ganlyn).
- (2) Mae'r buddiant yn peidio â bod yn fuddiant esempt—
(a) os yw'r les a grybwyllir ym mharagraff 2(1)(c) yn peidio â chael effaith, neu
(b) os yw'r hawl o dan baragraff 2(1)(d) yn peidio â chael effaith neu'n dod yn ddarostyngedig i gyfyngiad.
- (3) Nid yw'r buddiant yn fuddiant esempt os yw rhyddhad grŵp, rhyddhad caffael neu ryddhad atgyfansoddi ar gael ar y trafodiad cyntaf (hyd yn oed os caiff rhyddhad o'r fath ei dynnu'n ôl wedi hynny).
- (4) Er gwaethaf is-baragraff (1), nid yw'r buddiant yn fuddiant esempt mewn cysylltiad ag—
(a) y trafodiad cyntaf ei hun, neu
(b) trafodiad pellach o fewn ystyr paragraff 2(4).

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017, ATODLEN 10. (See end of Document for details)

Gwybodaeth Cychwyn

- I13** Atod. 10 para. 7 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**
I14 Atod. 10 para. 7 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/34, **ergl. 3**

RHAN 5 **E+W**

DEHONGLI

Ystyr “sefydliad ariannol”

- 8 Yn yr Atodlen hon, ystyr “sefydliad ariannol” yw—
- sefydliad ariannol o fewn ystyr “financial institution” yn adran 564B o **Ddeddf Treth Incwm 2007 (p. 3)** (trefniadau cyllid eraill: ystyr “sefydliad ariannol”) ac eithrio person y cyfeirir ato yn is-adran (1)(d) o’r adran honno (personau sydd â chaniatâd i ymrwymo i gytundebau credyd a chontractau ar gyfer llogi nwyddau);
  - person sydd â chaniatâd o dan Ran 4A o **Ddeddf Gwasanaethau a Marchnadoedd Ariannol 2000 (p. 8)** i gyflawni’r gweithgaredd a reoleiddir a bennir yn erthygl 63F(1) o **Orchymyn Deddf Gwasanaethau a Marchnadoedd Ariannol (Gweithgareddau a Reoleiddir) 2001 (O.S. 2001/544)** (ymrwymo i gynlluniau prynu cartrefi a reoleiddir fel darparwyr prynu cartrefi).

Gwybodaeth Cychwyn

- I15** Atod. 10 para. 8 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**
I16 Atod. 10 para. 8 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/34, **ergl. 3**

Ystyr “trefniadau”

- 9 Yn yr Atodlen hon, mae “trefniadau” yn cynnwys unrhyw gytundeb, unrhyw ddealltwriaeth, unrhyw gynllun, unrhyw drafodiad neu unrhyw gyfres o’r pethau hynny (pa un a ellir ei orfodi neu ei gorfodi’n gyfreithiol ai peidio).

Gwybodaeth Cychwyn

- I17** Atod. 10 para. 9 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**
I18 Atod. 10 para. 9 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/34, **ergl. 3**

Newidiadau i ddeddfwriaeth:

Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017, ATODLEN 10.